

Streszczenie

Chirurgiczne leczenie chorób tarczycy jest obarczone możliwością wystąpienia wielu powikłań, w tym zaburzeń gospodarki wapniowo-fosforanowej (m.in. hipokalcemii). Hipokalcemię powodują również niedobór PTH oraz witaminy D (zaleca się suplementowanie tej witaminy oraz wapnia). Jedną z najpoważniejszych chorób występujących na świecie, obok chorób sercowo-naczyniowych i nowotworów jest cukrzyca. Przez ekspertów stanowiących gremium Światowej Organizacji Zdrowia (WHO, World Health Organization), została ona okrzyknięta niezakaźną epidemią XX i XXI wieku. Niezwykle istotna jest diagnostyka zarówno cukrzycy jak i stanów przedcukrzycowych oraz skuteczne ich leczenie.

Celem badań była analiza zależności istniejących pomiędzy wybranymi parametrami związanymi z funkcjonowaniem gospodarki węglowodanowej u pacjentów po tyreoidektomii podzielonych na następujące grupy: 1) z hipokalcemią i z normokalcemią, 2) pod względem wyniku testu OGTT (N – norma, IFG – nieprawidłowa glikemia na czczo, IGT – nieprawidłowa tolerancja glukozy, DM – cukrzyca) oraz analiza i porównanie korelacji istotnych statystycznie w grupie badanej (u pacjentów po usunięciu gruczołu tarczowego) i kontrolnej (u pacjentów z zachowaną tarczycą).

Do badania włączono 153 pacjentów, spośród których 54,2% było poddanych tyreoidektomii (grupa badana), a 45,8% posiadało gruczoł tarczowy (grupa kontrolna). W obu grupach blisko 93% ogólnej liczby pacjentów stanowiły kobiety. Grupę badaną i kontrolną porównano ze sobą pod względem: wieku, wzrostu, wagi, BMI, stężenia wapnia (hipokalcemia, normokalcemia) oraz wyników następujących parametrów: HbA1c, PTH, kreatynina, TSH, tyroksyna.

U wszystkich pacjentów przeprowadzono test OGTT. Otrzymane wyniki posłużyły do zakwalifikowania pacjentów do jednej z czterech kategorii, obejmujących normę bądź zaburzenie w obrębie gospodarki węglowodanowej (N, IFG, IGT, DM).

U pacjentów po tyreoidektomii i z hipokalcemią wyniki testu OGTT były najczęściej w normie bądź wskazywały na cukrzycę. U pacjentów po tyreoidektomii z normokalcemią znacznie częściej obserwowano IFG i IGT. Natomiast w przypadku osób posiadających gruczoł tarczowy wykazano, iż stężenie wapnia było wyższe u pacjentów z IGT (podobnie jak z IFG i DM), w porównaniu do pacjentów z wynikiem testu OGTT w normie.

Przeprowadzenie testu OGTT jest wskazane zarówno u pacjentów po operacji gruczołu tarczowego (z hipokalcemią jak i prawidłowym poziomem wapnia), jaki i u osób nie poddanych uprzednio żadnym zabiegom chirurgicznym. Szybkie zdiagnozowanie i wczesne wdrożenie leczenia zaburzeń gospodarki węglowodanowej może przyczynić się do poprawy stanu klinicznego pacjenta i ustrzec go przed wystąpieniem groźnych dla zdrowia powikłań.